

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukainen päätös koskien rauhoitetun lintulajin häirintää sekä pesän ja munien hävittämistä

Hakija

Kajaanin kaupunki / Markku Vesterinen

Asia

Lupahakemus kalalokin pesän ja siinä olevien munien hävittämiseen taidemuseon katolta ajalla 9.6.-22.6.2025 Kajaanissa, Kainuussa.

Hakemus

Hakija hakee lupaa kalalokin (*Larus canus*) pesän ja siinä mahdollisesti olevien munien hävittämiseen Kajaanin kaupungin taidemuseon katolta 9.6.-22.6.2025 välisenä aikana kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi. Kalalokin pesä sijaitsee taidemuseon pääsisäänkäynnin kohdalla ja kalalokkipari puolustaa sitä aggressiivisesti hyökkäämällä museovieraita ja museon ohi kulkevia henkilöitä kohti. Hakijan mukaan asiaan ei ole muuta tyydyttävää ratkaisua, sillä pesää ja siinä mahdollisesti olevia munia ei ole mahdollista siirtää tiheästi rakennetulla keskusta-alueella ilman, että kalalokkien aiheuttama terveys- ja turvallisuushuoli siirtyisi toisaalle.

Kalalokit eivät ole aikaisemmin pesineet ko. kiinteistöllä, minkä takia hakija ei ole ennen harkinnut tai joutunut tekemään ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä pesinnän estämiseksi. Hakija hakee poikkeuslupaa 22.6.2025 asti, jotta kalalokkien mahdolliset uudet pesäaihiot voidaan poistaa siinä tapauksessa, että kalalokit pyrkivät pesimään uudelleen katolla.

Määräykset, joita hakemus koskee

Kalalokki on luonnonsuojelulain (9/2023) 69 §:n nojalla rauhoitettu.

Luonnonsuojelulain 70 §:n mukaan rauhoitettujen eläinlajien pesien sekä munien ja yksilöiden muiden kehitysasteiden ottaminen haltuun, siirtäminen toiseen paikkaan tai muu tahallinen vahingoittaminen on kielletty. Lisäksi luonnonsuojelulain 70 § kieltää rauhoitettujen eläinlajien tahallisen häirinnän, erityisesti eläinten lisääntymisaikana, tärkeillä muutonaikaisilla levähdysalueilla tai muuten lajien elämänkierron kannalta tärkeillä alueilla.

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukaan ELY-keskus voi myöntää luvan poiketa kielloista, jollei muuta tyydyttävää ratkaisua ole, mm. kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi. Poikkeuksesta ei saa olla haittaa eliölajin suotuisan suojelutason säilyttämiselle tai sen saavuttamiselle.

Päätös ja lupaehdot

Varsinais-Suomen ELY-keskus myöntää hakijalle luvan kalalokin pesinnän häirintään sekä pesän ja siinä olevien munien hävittämiseen alla luetelluin ehdoin.

- 1 Lupa on voimassa 31.7.2025 asti Kajaanin kaupungin taidemuseolla.
- 2 Tällä luvalla saa hävittää yhden kalalokin pesän ja siinä mahdollisesti olevat munat. Mikäli kalalokkipari pyrkii pesimään uudelleen taidemuseon katolla, tai muilla kiinteistössä olevissa terveyden ja turvallisuuden kannalta riskialttiissa paikoissa, saa tällä luvalla hävittää myös rakenteilla olevat pesäaihiot.

- 3 Pesää, jossa on poikaset, ei saa siirtää tai hävittää.
- 4 Pesän hävittämisen jälkeen kiinteistöllä tulee kehittää pesinnän ennaltaehkäisyä, jotta kalalokkipari ei palaa pesimään samalle kiinteistölle. Pesinnän ennaltaehkäisemiseen voi esimerkiksi käyttää pressuesteitä, lippusiimoja, lintupiikkejä ja -verkkoja sekä erilaisia pelotteita kuten haukkaleijoja tai tekokäärmeitä.
- 5 Hakija vastaa siitä, että kaikki luvan mukaisiin toimenpiteisiin osallistuvat henkilöt noudattavat tämän luvan ehtoja.
- 6 Tämä lupa tai sen kopio on oltava mukana toimenpiteitä tehtäessä (esim. puhelimesta) ja pyydettyäessä lupa on esitettävä.
- 7 Hakija vastaa tarvittaessa yhteydenpidosta muihin viranomaisiin.
- 8 Varsinais-Suomen ELY-keskus valvoo lupaehtojen noudattamista Kainuun ELY-keskuksen kanssa. Luvan valvonnan yhteydessä voidaan tarvittaessa tehdä tarkastuksia.
- 9 Luvan käytöstä tulee raportoida 31.12.2025 mennessä. Raportti toimitetaan Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kirjaamoon (kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi) päätöksen asianumerolla VARELY/4119/2025 varustettuna. Raportissa tulee ilmetä milloin pesä hävitettiin ja jos pesässä oli munia, hävitettyjen munien lukumäärä. Lisäksi raportissa tulee mainita, miten ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä on kehitetty kiinteistöllä pesintöjen ennaltaehkäisemiseksi jatkossa.

Perustelut

Hakemus täyttää luonnonsuojelulain 83 §:n ehdot ja poikkeuslupa voidaan myöntää kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi.

Kajaanin kaupungin taidemuseon sisäänkäynnin yläpuolella sijaitsevalla katonosalla pesivä kalalokkipari uhkaa museovieraiden ja museon ohi kulkevien henkilöiden terveyttä ja turvallisuutta hyökkäämällä näitä kohti puolustaessaan pesintäänsä. Asiaan ei ole muuta tyydyttävää ratkaisua kuin kalalokin pesän ja siinä mahdollisesti olevien munien hävittäminen, sillä kalalokin pesää ja mahdollisia munia ei ole mahdollista siirtää toiseen paikkaan ruutukaavoitetulla alueella, ilman, että kalalokkien terveyttä ja turvallisuutta uhkaava käyttäytyminen siirtyisi toisaalle. Taidemuseon sulkeminen ja kulun estäminen museon lähiympäristössä kalalokin pesimääjäksi ei ole kohtuullista eikä siten myöskään muu tyydyttävä ratkaisu ongelmaan.

Poikkeuslupa myönnetään hakemuksesta poiketen koko pesimäkauden ajaksi, eli 31.7.2025 asti, jotta hakija voi tarvittaessa hävittää taidemuseon kiinteistöltä uusia pesäaihoita, joita kalalokit mahdollisesti yrittävät rakentaa nykyisen pesän ja mahdollisten munien hävittämisen jälkeen. Kalalokin pesän hävittäminen 31.7. jälkeen ei edellytä poikkeuslupaa. Nykyinen pesä ja siinä mahdollisesti olevat munat tulee kuitenkin hävittää mahdollisimman pian, sillä poikkeuslupa ei oikeuta poikasten siirtämiseen tai tappamiseen.

Luvanmukaisten toimenpiteiden ei katsota heikentävän kalalokin suotuisaa suojelutasoa, sillä toimenpiteet sallivat ainoastaan kalalokin pesän ja siinä olevien munien hävittämisen, eikä oikeuta yksilöiden vahingoittamista. Lisäksi kalalokkipari saattaa yrittää pesintää vielä toisaalla kuluvan pesimäkauden aikana, kun pesä ja siinä mahdollisesti olevat munat hävitetään ja uudet pesintäyritykset ennaltaehkäistään mahdollisimman aikaisin.

Sovelletut oikeusohjeet

Luonnonsuojelulain (9/2023) 1 §, 69 §, 70 §, 83 §, 121 §

Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §

Valtioneuvoston asetus (794/2024) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2025

Päätöksen voimaantulo

Varsinais-Suomen ELY-keskus on lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §:n nojalla päättänyt, että tämä päätös pannaan täytäntöön lainvoimaa vailla olevana. Kalalokkipari uhkaa ihmisten terveyttä ja turvallisuutta ja luvan mukaisiin toimenpiteisiin tulee voida ryhtyä ennen kuin päätös on saavuttanut lainvoiman. Päätöksen täytäntöönpanoa ei voida päätöksen luonteen ja kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden vuoksi lykätä.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä, päätös on annettu tiedoksi tavallisella sähköisellä tiedoksiannolla.

Asiakirjan hyväksyntä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Robin Ramstedt ja ratkaissut ylitarkastaja Tapio Aalto.

Liitteet

Valitusosoitus

Tiedoksi

ympäristöministeriö kirjaamo.ym@gov.fi

Suomen ympäristökeskus kirjaamo@syke.fi

Kainuun ELY-keskus kirjaamo.kainuu@ely-keskus.fi

Oulun poliisilaitos kirjaamo.oulu@poliisi.fi

Kajaani kajaani@kajaani.fi

Kainuun Lintutieteellinen Yhdistys ry (KLY) vesahyyry5@gmail.com kly@birdlife.fi

SLL Kainuun luonnonsuojelupiiri ry kainuu@sll.fi

Tapiola Pohjois-Savo-Kainuu ry info@tapiolary.com

Suoritemaksu 316 €

Tämä asiakirja VARELY/4119/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument VARELY/4119/2025 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Aalto Tapio 06.06.2025 15:07

Esittelijä Ramstedt Robin 06.06.2025 15:07

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen saa hakea muutosta **Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tavallisella kirjeellä toimitetussa tiedoksiannossa vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Asian katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.

Tavallisena sähköisenä tiedoksiantona toimitetussa tiedoksiannossa asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Todisteellisesti toimitetussa tiedoksiannossa tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksi saaduksi kolmantena päivänä tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- * valittajan nimi ja kotikunta
- * jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on myös tämän nimi ja kotikunta ilmoitettava
- * postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- * päätös, johon haetaan muutosta
- * miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- * perusteet, joilla muutosta vaaditaan

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava muutoin kuin sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- * elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- * todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- * asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- * asiamiehen valtakirja, asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee esittää valtakirja ainoastaan, jos valitusviranomainen niin määrää
- * toimitettaessa valituskirjelmä sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmä on toimitettava **Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden kirjaamoon**. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti, lähetin välityksellä, postitse tai sähköisesti. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitetun valituskirjelmän on oltava käytettävissä hallinto-oikeuden vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään asian käsittelystä hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 310 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tuomioistuinlaki löytyy osoitteesta <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455#P5>

Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: PL 189, 90101 Oulu

Käyntiosoite: Torikatu 34-40, 90100 Oulu

Puhelin: 029 56 42800

Telefax: 029 56 42841

Sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi

Aukioloaika: 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöksestä perittyä suoritemaksua koskeva muutoksenhaku

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että julkisoikeudellisesta suoritteesta määrätyn maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia oikaisua Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä.